

Zástupci FHS na Noci vědců 2023

13.9.2023 - | Fakulta humanitních studií UK

V pátek 6. října 2023 se řada institucí po celém Česku zapojí do mezinárodní akce Noc vědců, která má za cíl prezentovat vědu jako zdroj poznání a fascinujících úkazů.

Jeden den v roce jsou na stovkách míst v Evropě ve večerních a nočních hodinách zpřístupněny univerzity, vědecká a výzkumná pracoviště, science centra a další organizace, ve kterých se zdarma konají komentované prohlídky, populárně vzdělávací přednášky, workshopy, experimenty, vědecké show, hudební vystoupení a podobně. Letošním sdružujícím tématem celé Noci vědců je Tajemství. Co znamená v kontextu různých vědeckých disciplín se mohou příchozí dozvědět na více než 100 místech v Česku.

Fakulta humanitních studií se do Noci vědců letos zapojí třemi příspěvky, všechny proběhnou v budově Přírodovědecké fakulty na pražském Albertově:

- Mgr. Tatiana Chavalková Badurová: Řízená diskuze nad knihou Harry Potter a Kámen mudrců (18:15-19:05, Velká geologická posluchárna)
- Mgr. Aleš Svoboda: Tajemství výtvarných uměleckých děl jazykem matematiky (19:00-19:50, Mineralogická posluchárna)
- Mgr. Ondřej Váša, Ph.D.: Člověk jako tajemství svěřené do ticha (21:00-21:50, Mineralogická posluchárna)

Podrobný program celé Noci vědců je dostupný na jejích webových stránkách.

Anotace diskuse Tatiany Chavalkové Badurové: Harry Potter a Kámen mudrců

Řízená diskuze s dětmi ve věku 10-13 let nad klíčovými scénami z knihy Harry Potter a Kámen mudrců. V diskuzi se dětem pokusím ukázat, v čem jsou mnou i jimi vybrané pasáže filosoficky relevantní, a krůček za krůčkem si ukážeme nové čtení této známé knihy, které by mělo vést nejenom k nové lásce k četbě, ale také k rozvíjení filosofické zvědavosti a údivu, k nalézání a odhalování tajemství.

Anotace přednášky Aleše Svobody: Tajemství výtvarných uměleckých děl jazykem matematiky

Uměleckých děl si většinou ceníme i pro jejich tajemství, výzvu k odhalení skrytého poselství, k rozluštění kódu a doplnění náznaků. Jazyk umění nemusí být přesný, jednoznačný, počítáme s jeho otevřeností a dokonce i jistou vágností, která nás mimo jiné nutí vstoupit do dialogu. Naopak jazyk matematiky se považuje za nástroj určitosti a oceňujeme ho pro schopnost jasného vymezení. Přesto – a v mnoha případech i právě proto – nalézáme výtvarná díla, která z matematiky vycházejí, která se na její pravidla a zákonitosti odvolávají. Ať už se jedná o slavný „zlatý řez“ v kompozičních principech, Fibonacciho posloupnost v dílech Maria Merze, pravděpodobnost u Françoise Morelleta a Ryszarda Winiarského, Mebiovu pásku v dílech Maxe Billa nebo periodické funkce v kyvadlových kresbách, často uměním proniká matematika.

Anotace přednášky Ondřeje Váši: Člověk jako tajemství svěřené do ticha

Jsme kosmickými rébusy, které nemá kdo vyluštit. Však si vzpomeňme na legendární film 2001: Kosmická Odyssea Stanleyho Kubricka (1968), který končí tajuplným obrazem kosmického dítěte, nebo – bude-li kromě jiného řeč o dětech a k dětem – na slova Konstantina Ciolkovského, který se o Zemi vyjadřoval jako o kolébce, za které bychom měli jednoho dne vylézt jako vesmírná batolata a naučit se chodit po svých v kosmických botách. Či na mýty chápající člověka jako děťátka nebes. Všechny tyto představy se nějak sbíhají v údivu, který tak naléhavě vyjádřil Blaise Pascal ve svých Myšlenkách: „Žasnu, že jsem spíš zde než tam, vždyť kdo mě sem umístil? Z čího rozkazu a řízení bylo mi určeno toto místo a tato doba?“ Přednáška, připravená jako řízená diskuse s publikem nad vizuální prezentací, hravým způsobem ukáže, že jak současná filozofie fascinovaná kosmem, tak chystané výpravy do vesmíru chápou člověka jako tajemství, které šeptáme vesmíru do ucha ve snaze dostat z něj odpověď na otázku „kdy se vrátí maminka a tatínek z práce?“

V pátek 6. října 2023 se řada institucí po celém Česku zapojí do mezinárodní akce Noc vědců, která má za cíl prezentovat vědu jako zdroj poznání a fascinujících úkazů. Jeden den v roce jsou na stovkách míst v Evropě ve večerních a nočních hodinách zpřístupněny univerzity, vědecká a výzkumná pracoviště, science centra a další organizace, ve kterých se zdarma konají komentované prohlídky, populárně vzdělávací přednášky, workshopy, experimenty, vědecké show, hudební vystoupení a podobně. Letošním sdružujícím tématem celé Noci vědců je Tajemství. Co znamená v kontextu různých vědeckých disciplín se mohou příchozí dozvědět na více než 100 místech v Česku.

Fakulta humanitních studií se do Noci vědců letos zapojí třemi příspěvky, všechny proběhnou v budově Přírodovědecké fakulty na pražském Albertově:

Mgr. Tatiana Chavalková Badurová: Řízená diskuse nad knihou Harry Potter a Kámen mudrců (18:15-19:05, Velká geologická posluchárna)

Mgr. Aleš Svoboda: Tajemství výtvarných uměleckých děl jazykem matematiky (19:00-19:50, Mineralogická posluchárna)

Mgr. Ondřej Váša, Ph.D.: Člověk jako tajemství svěřené do ticha (21:00-21:50, Mineralogická posluchárna)

Podrobný program celé Noci vědců je dostupný na jejich webových stránkách.

Řízená diskuse s dětmi ve věku 10-13 let nad klíčovými scénami z knihy Harry Potter a Kámen mudrců. V diskuzi se dětem pokusím ukázat, v čem jsou mnou i jimi vybrané pasáže filosoficky relevantní, a krůček za krůčkem si ukážeme nové čtení této známé knihy, které by mělo vést nejenom k nové lásce k četbě, ale také k rozvíjení filosofické zvědavosti a údivu, k nalézání a odhalování tajemství.

Uměleckých děl si většinou ceníme i pro jejich tajemství, výzvu k odhalení skrytého poselství, k rozluštění kódu a doplnění náznaků. Jazyk umění nemusí být přesný, jednoznačný, počítáme s jeho otevřeností a dokonce i jistou vágností, která nás mimo jiné nutí vstoupit do dialogu. Naopak jazyk matematiky se považuje za nástroj určitosti a oceňujeme ho pro schopnost jasného vymezení. Přesto – a v mnoha případech i právě proto – nalézáme výtvarná díla, která z matematiky vycházejí, která se na její pravidla a zákonitosti odvolávají. Ať už se jedná o slavný „zlatý řez“ v kompozičních principech, Fibonacciho posloupnost v dílech Maria Merze, pravděpodobnost u Françoise Morelleta a Ryszarda Winiarského, Mebiovu pásku v dílech Maxe Billa nebo periodické funkce v kyvadlových kresbách, často uměním proniká matematika.

Jsme kosmickými rébusy, které nemá kdo vyluštit. Však si vzpomeňme na legendární film 2001: Kosmická Odyssea Stanleyho Kubricka (1968), který končí tajuplným obrazem kosmického dítěte, nebo - bude-li kromě jiného řeč o dětech a k dětem - na slova Konstantina Ciolkovského, který se o Zemi vyjadřoval jako o kolébce, za které bychom měli jednoho dne vylézt jako vesmírná batolata a naučit se chodit po svých v kosmických botách. Či na mýty chápající člověka jako děťátka nebes. Všechny tyto představy se nějak sbíhají v údivu, který tak naléhavě vyjádřil Blaise Pascal ve svých Myšlenkách: „Žasnu, že jsem spíš zde než tam, vždyť kdo mě sem umístil? Z čího rozkazu a řízení bylo mi určeno toto místo a tato doba?“ Přednáška, připravená jako řízená diskuse s publikem nad vizuální prezentací, hravým způsobem ukáže, že jak současná filozofie fascinovaná kosmem, tak chystané výpravy do vesmíru chápou člověka jako tajemství, které šeptáme vesmíru do ucha ve snaze dostat z něj odpověď na otázku „kdy se vrátí maminka a tatínek z práce?“

<https://fhs.cuni.cz/FHS-1001.html?event=26068&lang=cz>